

Autor: mgr Monika Wolińska

Temat: Poczucie sensu życia w procesie readaptacji społecznej uwięzionych.
Studium antropologiczno-pedagogiczne.

Rozprawa doktorska dotyczy antropologiczno-pedagogicznych aspektów kategorii sensu życia w odniesieniu do osób naruszających ład społeczny w procesie ich społecznej adaptacji do warunków życia na wolności. W ramach podjętego w pracy projektu badawczego przeprowadzone zostały wywiady z osadzonymi, które dały bogaty wgląd w ich świat życia, wskazały źródła podstawowego zaufania, że życie jest warte przeżycia, zidentyfikowane poprzez ogląd osobiście istotnych przekonań, znaczących działań i doświadczeń.

W poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie, jakie znaczenie ma poczucie sensu życia dla pomyślnego przebiegu readaptacji społecznej osób uwięzionych, w pracy odwołano się do elementów teorii i koncepcji pedagogicznych, psychologicznych, socjologicznych oraz filozoficznych, dotyczących mechanizmów ludzkiego zachowania. Efektem zintegrowania wynikających z nich założeń było opracowanie konstruktów zbudowanych wokół mechanizmów adaptacyjnych, warunkujących prawidłową socjalizację człowieka po opuszczeniu placówki penitencjarnej, wieloczynnikowego modelu kognitywistycznego celu i sensu życia. Konstrukty te zostały poddane weryfikacji w badaniu jakościowym.

Celem pracy było zagłębienie się w świecie osób osadzonych i w rzeczywistości penitencjarnej, by uchwycić te momenty, w których historia życia ukazuje się jako obecność, a nie zbiór faktów czy luźno powiązanych wątków, w których ujawniają się lekcje (i błędy) z przeszłości i znajdują swoje odbicie w obecnym i perspektywicznym myśleniu, działaniu, podejmowaniu relacji międzyludzkich. Na kanwie tej rzeczywistości starano się ukazać wpływ poczucia sensu życia jako czynnika odpowiedzialnego za stan mechanizmów adaptujących do ponownego włączenia się w nurt życia społecznego.